"Sosial media: mədəniyyətlər və insanlar arasında körpü və ya sədd?" mövzusunda müzakirələr aparılıb

Bakıda keçirilən "Sülh və qlobal təhlükəsizlik naminə dialoq" mövzusunda VI Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumu mayın 2-də işini sessiyalarla davam etdirib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, "Sosial media: mədəniyyətlər və insanlar arasında körpü və ya sədd?" mövzusunda keçirilən panel sessiyaya ADA Universitetinin Kommunikasiya və rəqəmsal media proqramının rəhbəri Şəfəq Mehrəliyeva moderatorluq edib.

Şəfəq Mehrəliyeva çıxışında bildirib ki, rəqəmsallıqla xarakterizə edilən bir dövrdə sosial media platformaları ünsiyyət, qarşılıqlı əlaqə və məlumatın yayılması üçün güclü alətdir. Sosial media insanları coğrafi və mədəni sərhədlər boyunca birləşdirmək potensialına malik olduğu kimi, bölünmələri, stereotipləri və qütbləşməni də gücləndirə bilər.

Panel sessiyada çıxış edən İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının Mədəniyyət departamentinin rəhbəri Luçin Razoui deyib ki, texnologiyalar, sosial media sürətlə inkişaf edir. Fərqli din, dil, irq və mədəniyyətlərə sahib olan insanlar medianın yaratdığı virtual məkanlarda bir araya gəlirlər.

O qeyd edib ki, sosial media platformalarında kütlələrin ziddiyyətli və bənzər fikirlər paylaşması bəzən təhlükəli vəziyyət yarada bilər. "Müəyyən bir kütlə öz fikirlərinin digərlərindən daha dəyərli və düzgün olduğunu düşünür. Bu isə olduqca təhlükəli anlayışdır. Sosial medianın əsas məqsədi mədəniyyətlər və düşüncələr arasında çaxnaşma yaratmaq deyil. Burada məqsəd hər kəsin öz düşüncəsini, ideyasını açıq şəkildə qeyd edə bildiyi platforma yaratmaq idi. Artıq fərqli mövqe bildirmək digər insanları təəccübləndirir. Çünki qütbləşmiş baxış yaranıb, insanlar qarşılıqlı ünsiyyət qurmağı unudub. Bu vəziyyət hətta mənfi və yanlış fikirlərin təbliğinə gətirib çıxarır", - deyə o əlavə edib.

Sosial medianın müsbət tərəflərindən də danışan Luçin Razoui qeyd edib: "Biz mənfilərdən danışa bilərik, ancaq sosial medianın, həmçinin həyatımızı asanlaşdırdığını unutmaq olmaz. Biz bütün məlumatları asanlıqla əldə edə, yeni ideyalarımızı burada nümayiş etdirə bilirik. Sosial media insanların intellektual potensialını artırıb. İnsanlar öz mədəni təcrübələrini, ənənələrini paylaşırlar. Sosial media həm də fərqli mədəniyyətlərlə tanışlıq, mədəniyyətlərarası dialoqun formalaşmasına xidmət edir. Media platformaları insanların öz tələblərini açıq şəkildə ifadə etmələrinə kömək göstərir.

Düşünürəm ki, VI Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumu sosial mediada yaranan mənfi halların aradan qaldırılmasına öz töhfəsini verəcək. Eyni zamanda qonaqpərvərliyə, dünyada yaranan problemlərin həlli istiqamətində gördüyü tədbirlərə görə Prezident İlham Əliyevə təşəkkür edirəm".

Amerika Dövlətləri Təşkilatının komissarı Fernando Lottenberg diqqətə çatdırıb ki, Rəqəmsal erada mənbə müxtəlifliyi var və burada yanlış informasiyalar asanlıqla yayıla bilir. Sosial media, əslində, insanların birləşmələri, biliklərini paylaşmaları üçün platforma olub. Hazırkı zamanda isə burada nifrət hissləri görünməmiş şəkildə geniş yayıla bilər.

O bildirib ki, sosial media etik şəkildə fəaliyyət göstərməlidir. Bunun üçün müxtəlif tərəflərin tənqidi yanaşması olmalıdır.

"Yanlış, zərərverici informasiyalar sosial mediada nəzarətsiz şəkildə yayılır. Məhz bu zərərverici kontentlər bizim cəmiyyətimizi laxlada, eyni zamanda ekstremizmə güc verə bilər. Araşdırmalar göstərir ki, nifrət nitqinin yayılmasında sosial şəbəkələr məsuliyyət daşıyır. Biz məlumatların keyfiyyətinə nəzarət edə biləcəyimiz bir cəmiyyət qurmalıyıq. "İfadə azadlığı" anlayışı da nifrət nitqinin yayılmasına şərait yarada bilər. Bütün bunlarla mübarizə üçün bəzi hüquqi sənədlərin, konvensiyaların hazırlanmasının zamanı artıq gəlib çatıb", - deyə Fernando Lottenberg əlavə edib.

İslamabad Strateji Araşdırmalar İnstitutunun direktoru Sahil Məhəmməd bəzi ölkələrdə sosial medianın müsbət siyasi amil rolu oynadığına diqqət çəkib. Vurğulayıb ki, bəzən sosial media əsassız məlumatların, kütləvi nifrətin yaranmasına səbəb olur. Gənclər arasında islamofobiyanın yayılması, terrorizm kimi qlobal problemlərin inkişaf etməsi sosial media ilə birbaşa bağlıdır. Bu kimi halların qarşısını almaq üçün sosial media platformalarına nəzarət etmək lazımdır. Çünki yarana biləcək potensial təhlükə olduqca böyükdür. Sosial media şirkətləri ilə əməkdaşlıq etmək məsələnin həlli istiqamətində ilk addım ola bilər. Şirkətlər öz platformalarına yeni kontent əlavə edərkən ölkələrin mədəniyyətini və dini görüşlərini nəzərə almalıdır. Eyni zamanda nifrət dolu çıxışlar, saxta xəbərlər dərhal müəyyən edilməli, həmin platformalardan qaldırılmalı, düzgün mexanizmlər yaradılmalıdır. Bir sözlə, sosial media vətəndaşla dövlət arasında körpü olmalıdır".

Argentinanın müdafiə nazirinin müşaviri, jurnalist Brayan Mayer isə qeyd edib: "Biz elə bir dünyada yaşayırıq ki, bu, sosial mediaya da birbaşa təsir göstərir. Yaxşı niyyətlə istifadə olunsa, sosial media bizim köməyimizə çata bilər. Mənim sosial şəbəkə hesabımda xeyli izləyicim var. Sosial media vasitəsilə bir çox jurnalist birləşə bilib, biz bir növ ailə olmuşuq. Bu və ya digər hadisələrlə bağlı məlumatları sosial mediada bir-birimizlə paylaşırıq. Minlərlə kilometr uzaqda olan insanlar bir-biri ilə ünsiyyət qura bilirlər. Sosial media bir çox məlumatlara çıxış üçün yaxşı imkan yaradır. Bizim üzərimizə düşən əsas iş isə XXI əsrin bizə verdiyi bu imkanları sülh və tolerantlıq üçün istifadə etməkdir.

Analitik Xəbər Bülleteninin baş analitiki Orxan Amaşov çıxışında sosial media düzgün istifadə edildiyi təqdirdə müsbət platforma olduğunu deyib. Bildirib ki, hətta Azərbaycan və Ermənistan jurnalistləri arasında qarşılıqlı ünsiyyət qurmaq məhz sosial media platformasında mümkün olur.

O bildirib ki, bəzi şəxslər sosial medianı özlərinin mənfi əməlləri üçün istifadə edirlər. "Azərbaycan ilə Ermənistan arasında müharibə bitdikdən sonra Ermənistan tərəfinin yaratdığı vəziyyəti sosial medianın mənfi kontekstə istifadəsinə nümunə göstərmək olar. Ermənistan tərəfi Qarabağda hər iki millətin sülh içərisində yaşamasını istəmirdi və bu fikirlər sosial mediada paylaşılırdı. Ancaq Ermənistan sakinləri Laçın dəhlizi vasitəsilə Qarabağı tərk edərkən azərbaycanlı jurnalistlər onlarla ünsiyyət qura bilirdilər. Bu göstərdi ki, ünsiyyət qurmaq mümkündür. Eyni zamanda Gürcüstanda azərbaycanlılar və ermənilər bir yerdə yaşayıb işləyirlər".

Panel sessiya sual-cavab formatında davam edib.

Qeyd edək ki, Azərbaycan hökumətinin təşkilatçılığı, UNESCO-nun, BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansının, Dünya Turizm Təşkilatı və ICESCO-nun tərəfdaşlığı ilə keçirilən foruma 100-dən çox ölkədən 700 mötəbər qonaq iştirak edir.

Azərbaycan. - 2024.- 3 may, № 90.- S.6.